

14. Jun. 1830

FACTS

Date:

14. Jun. 1830

Page number:

Dagbog A, side 18 verso – 21 recto

Mentioned people:

Peder Brøndum

Marie Kirstine Dige, f. Rasmussen

Gerhard Faye

Christian Michael Rottbøll Friis

Johan Christopher Henrik

Rummelhoff

Frederik August Schönheyder

TRANSCRIPTION

Den 14de Juni.

Jeg forlod Viborg i meget godt Veir omtrent Kl 7 [overstreget: meget] vel til- •19 recto• freds med den gode Modtagelse jeg der havde nydt; havde jeg bleven der idag skulde jeg end nøjere have lært Familierne at kjende, da jeg var indbuden til Middag hos Assesor Schonheider¹ paa Asmind; men da jeg i Skive ventede Oncels² Befordring fortsatte jeg Veien ad Daubierg meget vel tilfreds. Jeg maae i Forbigaaende blodt bemærke at hos Her Brøndum³ i Viborg fandt jeg vel alle Ting meget simpelt, Sengen endog lidet malproper; men Betalingen meget billig. Da jeg nu kjørte i denne saa berømte Egn kunde jeg ikke andet end finde den en Smule tør, da det Eneste levende paa lange Strækninger blodt var Faarene og deres Hyrder dog blev Øjet ikke destomindre moret ved at komme op paa Høider og derfra oversee store Strækninger besaaede med utallige Kjæmpehøie, Alt Levninger fra Oldtiden. Omtrent 1 Miil fra [overstreget: Dagbiery] [Mønsted] kunne man alt see Røgen af de derværende Kalkovne da det fra de Høider hvorpaa jeg befandt mig syntes at ligge paa en lavere Slette. Efter at have gjort adskillige Sving med Veien, kom jeg endelig igjennem den yderst slette [Bonde-|Bye Mønsted til de derved værende Gruber, hvis Ned- •19 verso• gang har Form af en Tragt. Jeg steeg ned af en Trappe dannet af Kalksteen lagte i den bløde Sand til den snævre Indgang hvor jeg fik et tændt Lys i Haanden. Alle Vegne hvor [overstreget: man] [jeg] i denne Dybde mødte en Arbeider blev jeg hilset med det paa dette Sted næsten rædsomme: Velkommen, hvorpaa enhver fortsatte sin Dont og lod mig fra den ene til den anden immer ledsage dybere ind. I Begyndelsen naar man kommer ned bliver man ligesom blind idet de forskellige smaae Lys blodt oplyse de snævre og mørke Gange; men naar man har været der en føje Tid forsvinder Blindheden, og man seer klart de forskiellige Lag af Kalksteen og Flindt. Gangene er neppe 2½ Alen høje og omtrent ligesaa brede; men paa Siderne Opstable man Flintesteenene deels for ikke at bringe dem op deels for at understytte Hvælvingerne, disse Flintesteen og det smaa Gruus kalder man Maur; den dominerende Kouleur er en Art guulgraa foraarsaget ved Fugtigheden. Af og til seer man ogsaa en Art Side Gange hvor man har begyndt at hugge ind men igjen opgivet, det formodentlig deels fordi Massen der •20 recto• ikke var saa riig deels blive de ogsaa undertiden drevne tilbage af tilstrømmende Vand; disse Gange kaldes Kauer og den virkelige raae Kalks[t]een, Blende. Da jeg havde vandret et temmelig Stykke fort under Jordan tildeels med en hemmelig Gysen vente jeg tilbage og lod mig underrette noget nøjere om Alt. Jeg blev viist det Sted hvor en Mand for føje Tid siden var bleven levende begravet, og høret med Forundring Arbeiderne og Arbeiderindernes flegmatiske Ytring: at hans Skjæbne var bestemt og hans Tid kommen. Da jeg havde opholdt mig her og ved de omliggende Ovne vor man brænder Steenen til Kalk ved Hjælp af Lyng,

begave vi os ad en temmelig vilsom Vei igjennem lavt Krat og Hedebakker til Daubierg hvor jeg hos Præsten⁴ afleverede mit Brev. Han var en midaldrende Mand af en tilsyneladende fast Caracteer og megen Dømmekraft. Da jeg hos ham var bleven gjæstfri modtaget havde han den Godhed selv at ledsage mig til en nærligende Grube, hvor jeg steg ned ledsaget af Præstens yngste Søn som tillige med mig fik et tæt langt Lys, og een af Arbeiderinderne som viiste os Veien. •20 verso• Da der netop ikke blev arbeidet denne Dag i Gruben kunde jeg bedre undersøge Alt, da jeg nu endydermere gjorde det roligere end ved den første. – Efter at jeg havde seet [overstreget: den] Daubierg Kirke som ligger høit over Byen forlod jeg Daubierg og reiste til Skive, hvor jeg først [overstreget: fik] ankom efter at have seet en heel Deel Heede uden nogen Beboer og være bleven overfalden af et dygtigt Haggel og Regnveir, hvilket jeg hidindtil endnu ikke havde seet paa Heeden. Da jeg havde spiist til Middag i Skive hos Madame Dige⁵ og der truffet Befordring sent fra Canseliraad Rumelhoff⁶ i Nykiøbing fortsatte jeg Veien til Salling Sund idet jeg sat meget magelig i en Doctorstoel. Vi passerede det temmelig brede Sund i en flad Færge roet af 4 Karle, og kom til Nykiøbing hvor jeg steg af hos Canceliraaden og blev meget vel modtaget. Jeg tilbragte Natten her og blev rolig til næste Morgen omendskjøndt Fayes Kusk meget ønskede endnu i Aften at kunne føre mig til Thisted. Her Canceliraaden lod for mig at være en god Embedsmand, noget han dog selv vidste at sætte Priis paa, han har •21 recto• gjort meget for Træplantning i hans Jurisdiction. Denne helle Dag havde jeg tilbragt i megen Activitet, da jeg havde seet disse fra Oltiden saa berømte Steder i Viborg Amt, Finderup alene undtagen som laae noget langt af Veien og hvorved der nu intet Mærkeligt skal være; da Laden er aldeles forsvunden og paa det Sted hvor den har staaet nu er opreist et Klokketaarn. Ved Salling Sund er der ikke meget malerisk, det Særegne ved et Færgested og de smukke Skrænter ved Limfiorden alene undtagne. Nykiøbing er en venlig lille Bye med adskillige Plantninger, og den saavel som heele Morsøe synes at bebude Velstand; man mærker strax ved Indtrædelsen i Thisted Amt en stor Forandring fra Heedestrækningerne i Viborg Amt, som ytre sig deels ved de ypperlige Veie deels ved Markernes bedre Dyrkning og Huusenes bedre Udseende.

¹ Frederik August Schönheyder.

² Gerhard Faye.

³ Peder Brøndum.

⁴ Christian Michael Rottböll Friis.

⁵ Antagelig Marie Kirstine Dige, f. Rasmussen.

⁶ Johan Christopher Henrik Rummelhoff.

hvis Beskrivelsen fra den fornævnte Nolle laas
og af den lille dal ypperly beqvæmt med for Gallege Sætt.
Løstige Trøen; som det skulde søde sig ved den dybste
vissende Alid. Vi skal ogsaa at Stad indføre vi
fandt en pun³ Delsig og afler at vi skulde behandle den
anden del af den anden for af den flyger sig nu pun³
Hvis forklarer vi os gaa Himmelen, de Chabreuden
og Hantalen melle skædet Stad som. Høden forbi
den minovand Lyng og gald, som er den B den for
for staar de Væge de anden, som naar norvæn Som
nu er alderet ødelyst, af den som for man endnu
Liuven; med den norvæn de nu restat modelig. den
sumulig æde Hæi fæde er fejndt at Væier, som
siden forløv, fæde siden hende os, Læven til Læjen
som vi fæge af for Antovand. Iy land for
Lyner forløv, den Schwette næst Delsind, med Hænen i
gæde, Lægen til Kæb. De nu den Aftand i fænde at
jy melle gæd Hæim til Læve Læge de i Mæsted og
Lægen norand. Lægen æde den jy af Antovand til
Læven at Læve til Gæsten den gæd Hæde i den Læie, som
jy naturligvis indtey. De ni fænde fænt tog jy Dels
Kæd for Læje mygdartige Hæimlen og Lægen nu jyon
for næsten i den at Lævode Læien. den 14. Juni jy forlod
Hæien i mygdartige Hæim indtey 57 mygdart med til.

frøte med den gode Modtagelse jeg dog fandt sigt;
Jeg fandt jeg blønde den idag fæltt sig med sigene som 19
Loud Samuilson af Søgaard, da jeg var indkommet til
Midday for Affsøret Lehnontskeder gaa Almind; men
de jeg i disse maaneder Anvile Befordring fortjatte
jeg Bains ad Søstien meget spud til fæde. Jeg maan
forbigaarnd blot Bainsen at for sig Bainsen
i Høry fandt jeg val alle ting meget smagalt, Bains
med alle de Hvalroger, men Bainsen meget villy.
De jeg nu gætte i den for Bainsen for Lunde jeg
den medt and finde den nu Bainsen, Lunde fæltt
Lunde gaa spud Bainsen blot med Lunde gæde
Jeg den dog alle Bainsen Bainsen forval
and at Lunde og gaa Jorden og drøve om Bainsen
Bainsen Bainsen med i Bainsen Bainsen
Jain, Alt Lunde for Bainsen Bainsen Bainsen
for Bainsen Bainsen, men alt for Bainsen af de den
Bainsen Bainsen da det for de Jorden for gaa jeg
Bainsen mig fæltt at ligge gaa den Lunde Bainsen
at Bainsen af Bainsen Bainsen med Bainsen, den
jeg Bainsen Bainsen den Bainsen Bainsen Bainsen
Jeg det det Bainsen Bainsen Bainsen, Bainsen Bainsen

engang færdig Form af en Tross. Den stang end
af en træge damp af Saltstuen lyste i den Blods
Kant til den første Tidgang som jeg sed at tænt
Lys i Gaarden. Alle nye færdige i denne
Vejde. Men i den en Aftiden slang sig selv som
det gas selke. Det næste var det første. (Hvordan)
George og sinne fortættede sin Sont og lod mig
fra den nye til den anden immort lyste i
ind. I begyndelsen naar man kommer ind bliver
man ligesom blind i det de forskellige færdige
blod lyste i færdige og lyste færdige; men man
saa for noget der en færdige færdige færdige
den og man færdige blund i forskellige Lys af Salt
stuen og blund. Gangen er nye i det færdige og
antvordt ligesom lyste, næste færdige, og færdige man
blund færdige lyste færdige det at bringe den og lyste
for at undersøge færdige færdige, det færdige færdige og
det færdige færdige færdige man Man, den færdige
Loulins er en det færdige færdige færdige ind færdige
Lad. Af og til færdige man og færdige en det færdige færdige
færdige færdige færdige det færdige ind færdige og
færdige, det færdige færdige færdige færdige færdige færdige

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

20
 Den naar jeg nu er bleven at er saa i den sidste
 del af det lille Maaned, der er gaaet
 forbi, og jeg har nu endelig fundet en
 roligere Tid til at skrive til dig. Jeg har
 været saa travlt, og har saa meget at
 tænke paa, at jeg ikke har haft Tid til
 andet, end at lade mig gaae igennem
 mine Pligter. Jeg har nu endelig fundet
 en roligere Tid til at skrive til dig.
 Jeg har været saa travlt, og har saa
 meget at tænke paa, at jeg ikke har
 haft Tid til andet, end at lade mig
 gaae igennem mine Pligter. Jeg har
 nu endelig fundet en roligere Tid til
 at skrive til dig.

Da der udsag alle blev anberedt samme Dag i Guden
Lunde og Baden underlige Alle, da jeg sigt andgtuunne
gode det valige med mad deuthatte. Efter at jeg
fandt samt den Sæbrey Sids for begge forl
Lige forlot jeg Sæbrey og omkom til Skere, for
jeg forst fik atkom efter at som samt og for
Vad fandt i en ny og Labord og mere blanda
undfalden af et stykt fagad og Hagnunne
alle jeg spidtil under alle Lande samt god Jorden.
Da jeg fandt fjert til Midde i Skine for Madam
Lige og der vuffed Læstoring færd for Lau.
Jaleraad Læsthoff i Nykøbing for Malle jeg
Hiran til Læsting Skud i alle jeg sat migst maye
alig i en Sæsthorst. Hingastevade det trøstly
bede Kund i en flad Løve god af 4 Løve, og
Lom til Nykøbing for jeg stang af god Læst
Jaleraad og Læsting. Hingastevade. Jeg til
Køge Malle for og Læsting til neste Mogen
underkjendte Læsting Læsting under i
Efter at Lunde for mig til Skeret. God Læst
Læsting det for mig at mere en god Læsting
migst for dy Læsting og Læsting Læsting, for for

21
gjord meget for Troklausnings og saare Tuisidktion
Naam salde sig Lende og tilbrag sin yngre Activitet, de
jeg funder først dervi for alle de saa berømte Stoder
i Niborg Aand Kinderig allea indbygn for laan
meget langt af Hain og suovend det en udtalt Mordeligs
fæl indvigt de Lader nu aldrer forsvunden og en
at Med suov den saa skaant sin ar og rige at
Heddebaare. Med Salleg Hvid at de ikke meget
malrige at Korngum and at Korngastud og de
juvnde Kroska and Linsfiorden allea indbygn
Nykriobing nu en omlyg lilla Leds and afstellige
Plankeingen, og den saaralforu funder Morsoe
sjuv at bade (Walstaud), nuu moeruv spray
and Indtrodelgan i Skiffed Aand nu stor torvud
ring for Jandstroedingum i Niborg Aand, som
yfter sig dals and de yggardig Hain dals and
Mandensar Lader. Vjrding og Juvnam Lader Med
sunde. den 15 Jun nu Mogen forled jeg Nykroo
ting og vutte om Morsoe til Det. Dand, juovra
nuu kan overfor nu stor vant af Linsfiorden og
Skiffed. Jffraat nuu yastord Dand i meget funder
Hain og Jffra end de Lader meget smalt, funder